

Č.j. VP/S 95/04-160

V Brně dne 26. dubna 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení dle § 10 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, zahájeném z vlastního podnětu dne 20.4.2004, s ohledem na žádost společnosti Spolana, a.s., kterou obdržel dopisem ze dne 3.7.2003 č.j. 10901/598/2003 o úpravu podmínek rozhodnutí VP/S 1/01-160 podle § 10 odst. 4 písm. c) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o povinnosti navrhovatele – Ministerstva financí České republiky podle § 10 odst. 5 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, takto:

Navrhovatel veřejné podpory v řízení VP/S 1/01-160 – Ministerstvo financí České republiky – je povinen zajistit dodržování realizace restrukturalizačního plánu společnosti SPOLANA, a.s., resp. Modifikovaného restrukturalizačního plánu Spolana a.s., předloženého Ministerstvem financí dopisem č.j. 501/666960/2003 ze dne 1.8.2003 za podmínky, že Ministerstvo financí bude Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nadále předkládat zprávy o plnění tohoto restrukturalizačního plánu, a to za podmínek odpovídajících rozhodnutí VP/S 1/01-160.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 9.7. 2003 žádost společnosti Spolana, a.s. o úpravu podmínek rozhodnutí VP/S 1/01-160. Dne 1.8.2003 zaslalo dopisem č.j. 501/66960/2003 Ministerstvo financí (dále jen „Ministerstvo“) Modifikovaný restrukturalizační plán společnosti SPOLANA, a.s. (dále jen „Spolana“) pro období 2003-2006. Dne 20.4. 2004 zahájil Úřad řízení dle § 10 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění (dále jen „zákon o veřejné podpoře“).

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů:

1. žádosti společnosti Spolana o úpravu podmínek rozhodnutí VP/S 1/01-160,
2. dopisu Ministerstva financí ze dne 1.8.2003, č.j. 501/66960/2003 s přílohami,

- Komplexní zhodnocení výrobního oboru lineární alfa olefiny (LAO) ve skupině UNIPETROL,
 - Modifikovaný restrukuralizační plán společnosti SPOLANA, a.s.,
3. dopisu Ministerstva financí ze dne 26.9.2003, č.j. 501/77334/2003 s přílohou „Zprávy o plnění Střednědobého plánu pro roky 2001-2004 pro roky 2001, 2002 a k 30.6.2003“,
 4. podkladů pro rozhodnutí v řízení VP/S 1/01-160.

II. Vymezení účastníka řízení

Účastníky řízení jsou v souladu s § 3 písm. c) až e) ve spojení s § 10 odst. 2 zákona o veřejné podpoře Ministerstvo financí české republiky a společnost Spolana.

III. Charakteristika příjemce veřejné podpory podle rozhodnutí VP/S 1/01-160

Příjemcem veřejné podpory povolené Úřadem v řízení VP/S 1/01-160 je společnost SPOLANA, a.s., která byla do obchodního rejstříku zapsána dne 1.5.1992 pod obchodní firmou SPOLANA a.s. se sídlem Neratovice, ul. Práce 657, okres Mělník, PSČ 277 11. Hlavním předmětem činnosti společnosti Spolana je výroba chemických výrobků průmyslovým způsobem. Společnost Spolana je nyní součástí skupiny Unipetrol, kdy jsou její akcie z 81,78 % vlastněny společností UNIPETROL, a.s. a z 9,76 % Českou konsolidační agenturou.

Z výpisu z obchodního rejstříku byly zjištěny následující údaje:

Den zápisu:	01.05.1992
Obchodní firma:	SPOLANA a.s.
Sídlo:	Neratovice, ul. Práce 657, PSČ: 27711
Identifikační číslo:	45147787
Právní forma:	Akciová společnost
Základní kapitál:	4998493640,- Kč

IV. Dodržování podmínek rozhodnutí v řízení VP/S 1/01-160

Dopisem Úřadu č.j. 576/03-160 ze dne 27.3.2003 bylo Ministerstvo jako jediný účastník řízení po kontrole plnění podmínek rozhodnutí opakovaně upozorněno na nedodržování restrukuralizačního plánu společnosti Spolana v oblasti hospodářského výsledku. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže opakovaně vyjádřil výhradu k plnění podmínek

Úřad se seznámil s plněním aktualizovaného Střednědobého plánu pro rok 2002, předloženého dopisem Ministerstva ze dne 13. 12. 2002, č.j. 501/139790/2002 a konstatoval, že hospodářské výsledky roku 2002, uvedené ve Zprávě, zajišťují naplnění tohoto aktualizovaného plánu. Hospodářský výsledek v podobě ztráty ... mil. Kč v roce 2002 však zdaleka nenaplňoval původní cíl Střednědobého plánu 2001 – 2004 dosáhnout v tomto období přechod společnosti k ziskovosti ani cíl Plánu oživení z dubna 2002, který předpokládal ztrátu za rok 2002 ve výši ... mil. Kč. V materiálech předložených dopisem Ministerstva č.j. 501/139790/2002 jsou sice kvantifikovány důsledky povodně ze srpna 2002, které představují objektivní a ospravedlnitelný důvod zhoršení hospodářských výsledků společnosti a jsou dále upřesněny v předložené Zprávě. Úřad však považuje za klíčové dosahování kladného hospodářského výsledku a jeho růst v časové řadě v jednotlivých letech, což v daném případě nebylo plněno. Úřad proto i přes objektivní důvody vyjádřil výhradu k plnění plánu s tím, že pokud nebude v roce 2003 dosaženo zisku alespoň ... mil. Kč ve smyslu aktualizovaného

Střednědobého plánu (ve kterém jsou již důsledky povodní promítnuty), bude možné považovat podmínku č. 2 v rozhodnutí č.j. VP/S 1/01 – 160 za neplněnou se všemi důsledky. Dopisem Ministerstva č.j. 501/77663/2003 ze dne 26.9.2003 s přílohou obsahující „Zprávu o plnění Střednědobého plánu pro roky 2001-2004 za roky 2001, 2002 a k 30.6.2003“ se Ministerstvo vyjadřuje k otázce ziskovosti Spolany a dodržování podmínek stanovených v rozhodnutí VP/S 1/01-160. Z této zprávy vyplývá, že oproti plánovanému výsledku hospodaření ve výši ... mil. Kč vytvořila společnost ztrátu ve výši ... mil. Kč, což je rozdíl o ... mil. Kč oproti plánu.

Následně po dopisu Úřadu ze dne 27.3.2003 proběhla na žádost Spolana dvě jednání na Úřadě (28.5.2003 a 30.6.2003), kde byla podána informace o záměru zastavit dlouhodobě ztrátovou výrobu lineárních alfa olefinů, což by v ekonomickém důsledku způsobilo podstatné prohloubení ztráty za rok 2003, ale zlepšení hospodaření v dalších letech. Spolana dopisem ze dne 3.7.2003 č.j. 10901/598/2003 požádala o úpravu podmínek rozhodnutí VP/S 1/01-160 ve věci zastavení výroby lineárních alfa olefinů (dále jen „LAO“), aniž by však ke své žádosti předložila jakoukoli dokumentaci. Úřad se proto dopisem ze dne 9.7.2003 obrátil na Ministerstvo jako na účastníka řízení VP/S 1/01-160, aby v dané věci předložilo veškerou dokumentaci a sdělilo zda je o záměru Spolany informováno. Dopisem č.j. 501/66960/2003 ze dne 1.8.2003 předložilo Ministerstvo Modifikovaný restrukturalizační plán Spolana, a.s. a Komplexní zhodnocení výrobního oboru LAO ve skupině Unipetrol.

O ukončení výroby LAO bylo rozhodnuto představenstvem Spolany na jeho zasedání dne 28.7.2003, a to zejména pod faktem snížení ceny LAO na trhu (z cca 30 000 Kč/t na 22 059 Kč/t), nízké poptávky po něm a tvořících se vysokých zásobách.

V. Modifikovaný restrukturalizační plán Spolany pro období 2003-2006

Zásadní změnou ve zpracování střednědobého plánu je předpoklad dlouhodobého odstavení výroby LAO a lineárních interních olefinů (LIO) k 1.8.2003. Tento předpoklad učinilo vedení Spolany na základě interních analýz dlouhodobě špatných ekonomických výsledků výroby a prodeje LAO a predikce pouze nepatrného zlepšení v nejbližších 3 letech, které zásadně neovlivní negativní dopady výroby LAO jak do hospodářských výsledků, tak do finanční situace společnosti.

Vedení Spolany se usneslo, že odstavením LAO a LIO spojeným s:

- ...,
- ...,
- ...,
- ... a
- ...

dojde k ozdravení společnosti, tvorbě kladných hospodářských výsledků a vytváření dostatku finančních prostředků.

Byly také zohledněny současné zhoršující se předpoklady vývoje evropské ekonomiky, zejména chemického průmyslu. To mělo vést k podstatnému snížení předpokládaných marží, zejména u PVC.

Modifikovaný plán předpokládá po zavedení výše zmiňovaných opatření s dlouhodobou ziskovostí společnosti, s výjimkou roku 2003, kdy se očekává ztráta vzhledem k odstavení zařízení na výrobu LAO.

v tis.	Očekáv. 2003	Výhled 2004	Výhled 2005	Výhled 2006
Provoz. výsledek před odpisy				
Výsledek před fin. a daněmi (EBIT)				
Finanční výsledek				
Hospodářský výsledek za účetní období				

VI. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24. 6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).

V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné

podpory podle odstavce 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

V případě veřejné podpory společnosti Spolana povolil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže výjimku ze zákazu veřejné podpory, a to za stanovených podmínek. Tyto podmínky, zejména podmínka dlouhodobé ziskovosti, nebyly příjemcem podpory dodrženy a tudíž nebyla tato veřejná podpora, poskytnutá Ministerstvem financí České republiky, využívána v souladu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí č.j. VP/S 1/01-160. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže může podle § 10 odst. 5, písm. a) zákona o veřejné podpoře vydat rozhodnutí o povinnosti poskytovatele, nebo navrhovatele, veřejné podpory upravit podmínky poskytování veřejné podpory ve stanovené lhůtě.

Podle bodu 3.2.4. (52) Pokynů Společenství pro veřejnou podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích je možné během restrukturalizačního období požádat o schválení změn učiněných v restrukturalizačním plánu. Tyto změny mohou být povoleny, pokud splňují následující podmínky:

- a) přepracovaný plán musí nadále vést k obnovení životaschopnosti podniku v rozumném časovém měřítku,
- b) pokud je zvýšena částka podpory, všechna požadovaná kompenzační opatření musí být širší než ta původní,
- c) pokud jsou navrhovaná kompenzační opatření menší než ta původně plánovaná, výše podpory musí být odpovídajícím způsobem snížena,
- d) nový časový rozvrh pro provádění kompenzačních opatření může být zpožděn vzhledem k původně přijatému časovému rozvrhu pouze z důvodů, které nejsou v moci společnosti nebo členského státu. Pokud toto není ten případ, výše podpory musí být snížena.

Ad a) Modifikovaný restrukturalizační plán Spolany má za cíl obnovení dlouhodobé životaschopnosti podniku, tím, že počítá s uzavřením ztrátové výroby s výhledem na dlouhodobě udržitelnou ziskovost,

Ad b) a c) Výše podpory zůstává beze změny, neboť dané opatření nemá žádný dopad na veřejné rozpočty. Uzavření ztrátové výroby LAO odpovídá pojmu kompenzačního opatření, jehož výše je v tom případě vyšší než v původně navrhovaném restrukturalizačním plánu.

Ad d) Se ziskovostí podniku předpokládá Modifikovaný restrukturalizační plán již v roce 2004, a to i s její udržitelností v dalších letech, a to minimálně do roku 2006 s ohledem na údaje v Modifikovaném restrukturalizačním plánu. Zpoždění oproti původnímu restrukturalizačnímu plánu je ze značné části způsobeno nepříznivým vývojem na trhu a také ničivými dopady povodní.

Je tedy možné konstatovat, že tyto podmínky jsou naplněny a rozhodnout o změně původního restrukturalizačního plánu.

VII. Závěr

Dne 26. 4. 2004 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, společnosti Spolana, a.s., ze dne 26. 4. 2004 ve věci seznámení se s podklady rozhodnutí, případně navržení jejich doplnění. Tohoto práva se účastník řízení vzdal.

Dne 26. 4. 2004 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, Ministerstva financí, ze dne 26. 4. 2004 ve věci seznámení se s podklady rozhodnutí, případně navržení jejich doplnění. Tohoto práva se účastník řízení vzdal.

Ze všech shora uvedených důvodů bylo možno žádosti o povolení výjimky vyhovět, povolení však bylo nutno podmínit tak, aby byl zajištěn soulad s výše uvedenými předpisy.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 10 odst. 10 zákona o veřejné podpoře se nelze odvolat ani podat rozklad. Rozhodnutí Úřadu je přezkoumatelné soudem ve lhůtě 10 měsíců od doručení rozhodnutí.

Mgr. Kamil Rudolecký
ředitel odboru veřejná podpora

Obdrží:

Ministerstvo financí
Letenská 15
118 10 Praha 1

Spolana, a.s.
Ul. Práce 657
277 11 Neratovice